

ఆర్థిక సమీకృత కార్యక్రమముపై తరచుగా అడిగే ప్రశ్నలు

(బ్యాంకు ఉద్యోగులు, బిసి లు, మరియు కాలేజీల ఉద్యోగులు ఉపయోగించుకొనుటకు)

ఆర్థిక అక్షరాస్యత :-

1) పొదుపు అనగా ఏమిటి ?

ఐ ఖర్చుల కంటే ఆదాయం ఎక్కువగా వున్నప్పుడు మన వద్ద ఉన్న మిగులు సొమ్మును దాచుకోవచ్చు. ఈ మొత్తాన్నే పొదుపు అంటాము.

2) మనం ఎందుకు పొదుపు చేయాలి?

ఐ మనం క్రమబద్ధంగా పొదుపు చేసినట్లైతే ఆ సొమ్ము పిల్లల చదువు, వివాహం, వ్యవసాయ ఖర్చులు, ఇంటి కొనుగోలు వంటి ముఖ్య అవసరాలకు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.

ఐ మరియు అనారోగ్యం, ప్రమాదాలు, మరణం, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, వృద్ధాప్యం లాంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో వాడుకోవచ్చు. అత్యవసర సమయాల్లో మన పొదుపే మనకు ఆసరా అవుతుంది.

3) పొదుపు ఎక్కడ చేయాలి?

ఐ మనం సాధారణంగా డబ్బును ఇంట్లో అలైరాలలో దాస్తుంటాం. అయితే దాని భద్రత గురించి ఎప్పుడూ ఆందోళన ఉంటుంది. ఒక్కోసారి ఇంట్లో దాచిన సొమ్ము దొంగలు దోచుకోవచ్చు లేదా మనమే దానిని ఖర్చు చేసేయవచ్చు.

ఐ అంతేకాక ఇంట్లో దాచిన సొమ్ము వృద్ధి చెందదు. కనుక మనం ఒక బ్యాంకులో పొదుపు చేయాలి.

4) మనం బ్యాంకులోనే ఎందుకు పొదుపు చేయాలి?

ఐ బ్యాంకులో దాచిన సొమ్ము సురక్షితంగా ఉంటుంది. కనుక మనం బ్యాంకును విశ్వసించవచ్చు.

5) బ్యాంకులో ఖాతా కలిగియుంటే ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

ఐ మనం బ్యాంకులో పొదుపు, రికరింగ్ (ఆవృత), కాలపరిమితి డిపాజిట్ ఖాతాలు తెరవచ్చు.

ఐ బ్యాంకులు మనకు ఉపయోగకరమైన అనేక ఇతర సేవలను కూడా అందిస్తాయి.

ఐ మన జీతభత్యాలు నేరుగా మన ఖాతాలోకి జమ పొందవచ్చు. మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ, వృద్ధాప్య పింఛను లాంటి ప్రభుత్వ పథకాల ద్వారా వచ్చే అనేక రాయితీలు 'ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ' విధానంలో నేరుగా మన ఖాతాలోకి జమ అవుతాయి.

ఐ మన డబ్బును బ్యాంకులో మన వీలునుబట్టి ఎప్పుడైనా జమ చేయవచ్చు, తీసుకోవచ్చు. ఈ సదుపాయానికి బ్యాంకులు ఛార్జీలు విధించవు. పైగా మనం దాచిన సొమ్ముకు వడ్డీ ఇస్తారు.

ఐ బ్యాంకు ఖాతా మనకు ఒక గుర్తింపు ఇస్తుంది. దీనిని ఇతర ప్రభుత్వ సంస్థలు అంగీకరిస్తాయి.

6) వడ్డీ అనగా ఏమి?

- ఠ బ్యాంకులో మన డబ్బును దాచుకున్నప్పుడు దానిపై వచ్చే ఆదాయాన్ని (లేదా) మనం బ్యాంకు నుంచి రుణం తీసుకున్నప్పుడు మనం దానిపై అదనంగా చెల్లించే మొత్తాన్ని వడ్డీ అంటారు.
- ఠ వడ్డీ వ్యాపారస్తులు అప్పులపై వసూలు చేసే వడ్డీ కన్నా బ్యాంకులు మనం తీసుకునే రుణాలపై వసూలు చేసే వడ్డీ చాలా తక్కువగా ఉంటుంది.

7) “ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతా” (BSBDA) అనగా ఏమి?

- ఠ ‘ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతా’ అంటే మనం బ్యాంకులో సరళతరమైన కే.వై.సి. (KYC-‘మీ వినియోగదారుని తెలుసుకోండి’) పత్రాలతో, మరియు ప్రారంభ డిపాజిట్ సొమ్ము ఏమియును కట్టనవసరం లేకుండా పొదుపు ఖాతా తెరవచ్చు.

8) “ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతా” (BSBDA) యొక్క లక్షణాలు (సంబంధిత అంశాలు) ఏమిటి?

- ఠ ఇది సరళమైన కే.వై.సి. పద్ధతిలో నిల్వ సొమ్ము ఏమాత్రం లేకుండా ప్రారంభించే పొదుపు ఖాతా.
- ఠ ఈ ఖాతాలో ఎన్నిసార్లు నగదును జమ చేసినప్పటికీ బ్యాంక్ ఎలాంటి రుసుమూ వసూలు చేయదు.
- ఠ ఖాతానుండి నగదు తీసుకోనుటకు నెలకు నాలుగు పర్యాయముల వరకు ఎలాంటి ఛార్జీలు ఉండవు.
- ఠ మనకు ఒక పాస్ బుక్ తో పాటు ఒక ఏటీఎం/స్మార్ట్ కార్డు కూడా ఉచితంగానే జారీ చేస్తారు.
- ఠ ఈ ఖాతాను మనం నగదు జమ, తీసుకోనుట, బదిలీ, సామాజిక ప్రయోజనాల ప్రత్యక్ష జమలు మొదలైన రోజువారీ అవసరాలకు ఉపయోగించుకోవచ్చు.

9) 'ఓవర్ డ్రాఫ్టు' అనగా ఏమి? ఇతర రుణాలకు దీనికి తేడా ఏమిటి?

- ఠ మనం ఊహించని అత్యవసరాలను తీర్చడంకోసం బ్యాంకులోని మన ప్రాథమిక పొదుపు ఖాతాలో “చిన్న మొత్తం ఓవర్ డ్రాఫ్టు” సదుపాయం పొందుపరచబడింది.
- ఠ ఖాతా మొత్తం మీద ఓవర్ డ్రాఫ్టును పరిమితికి మించకుండా తీసుకోవడానికి ఎటువంటి ప్రత్యేక పత్రాలను సమర్పించే అవసరం లేదు.
- ఠ ఈ విధంగా తీసుకున్న ఓవర్ డ్రాఫ్టుపై మనం బ్యాంక్ రుణాలపై చెల్లించినట్లు వడ్డీ చెల్లించాలి.
- ఠ 'కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్', 'జనరల్ క్రెడిట్ కార్డ్' వంటి ఇతర రుణాలను ఆదాయం పెంచుకునే ప్రత్యేక పెట్టుబడులకు మాత్రమే బ్యాంకులు మంజూరు చేస్తాయి.

10) నామినేషన్ అనగా ఏమి?

- ఠ డిపాజిట్ ఖాతాదారు తన వారసుడైన ఒక వ్యక్తిని తన మరణం తర్వాత బ్యాంకులో తన ఖాతాలో నిల్వ ఉన్న సొమ్మును క్లెయిమ్ చేయడానికి వీలుగా నామినీగా నియమించవచ్చు.

౧ ఏదైనా ఖాతాకు నామినీగా నియమించబడిన వ్యక్తి ఖాతాదారు తదనంతరం ఆ ఖాతాలోని డబ్బును సులభంగా తీసుకోవడానికి వీలుంటుంది కనుక ప్రతి ఖాతాదారు ఎల్లప్పుడూ నామినేషన్ సదుపాయం వినియోగించుకోవడం మంచిది.

11) KYC (కే.వై.సి - 'మీ వినియోగదారుని తెలుసుకోండి') అంటే ఏమిటి?

౧ "మీ వినియోగదారుని తెలుసుకోండి" నిబంధనల ప్రకారం ఖాతాలను ప్రారంభించక ముందే ఆయా వినియోగదారుల వివరాలను బ్యాంకు తెలుసుకోవలసి ఉంటుంది.

౨ దీనికి అవసరమైన పత్రాలను మనం బ్యాంకుకు సమర్పించవలసి ఉంటుంది. అవి ఒక ఫోటోగ్రాఫ్, గుర్తింపు ధృవీకరణ, నివాస ధృవీకరణ పత్రం. వీటన్నిటినీ ఖాతా ప్రారంభించుటకు పూర్తి చేసిన దరఖాస్తుతో పాటు బ్యాంకుకు సమర్పించాలి. ప్రాథమిక పొదుపు ఖాతాను 'ఆధార్' కార్డు సహాయంతో కూడా ప్రారంభించవచ్చు.

౩ పై పత్రాలేవీ లేని వ్యక్తులు MGNREGA ఉద్యోగ కార్డు, లేదా స్వయం ధృవీకరణ వంటి సడలించబడిన విధానం ద్వారా ప్రారంభించవచ్చు. ఈ సడలించబడిన విధానంలో తెరచిన ఖాతాలను చిన్న తరహా ఖాతాలుగా మరియు అనేక పరిమితులకు లోబడి అమలు చేస్తారు.

12) రుణం అంటే ఏమిటి?

౧ మన ఆదాయం కంటే ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉండి మనవద్ద ఎలాంటి పొదుపు సొమ్ము లేనప్పుడు, నగదు అవసరానికి తగినంతగా లేనప్పుడు మనం ఇతర వనరుల ద్వారా సొమ్ము గ్రహించడాన్ని 'రుణం' అంటాము.

13) రుణ నిర్వహణా ప్రణాళిక అంటే ఏమిటి?

౧ ఇది ఆర్థిక ఇబ్బందులవలన అప్పు చేసిన వారు దానిని సక్రమంగా చెల్లించుటకు అనువైన మార్గాలు సూచించే ఒక ప్రణాళిక. ఖాతాదారు ఒక మంచి ఆర్థిక ప్రణాళికను అమలు చేయడం ద్వారా రుణ భారం తగ్గించుకొనుటకు ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కేంద్రంలోని కౌన్సెలర్ సహాయపడతాడు.

14) మనం నగదును ఏ విధంగా నిర్వహించాలి?

౧ ఆర్థిక ప్రణాళికను రూపొందించడం ద్వారా మన డబ్బును మనం సమర్థవంతంగా నిర్వహించవచ్చు.

౨ ఆర్థిక ప్రణాళికలో తొలి మెట్టుగా ఒక నిర్ణీత కాల వ్యవధిలో అంటే ఒక నెలకు లేదా ఒక వారానికి మనం మన ఆదాయం మరియు ఖర్చుల ఖాతాలను ఆర్థిక డైరీలో వివరంగా వ్రాసుకోవాలి.

15) ఆర్థిక ప్రణాళిక అనగా ఏమి?

- ⌘ ఆర్థిక ప్రణాళిక అంటే మన దగ్గరున్న వనరులను స్వల్పకాలిక అవసరాలకు పొదుపుగా ఉపయోగించుకుంటూ మిగిలిన వనరులను భవిష్యత్తులో ఆస్తుల కొనుగోలు, రిటైర్మెంట్ ప్రణాళిక, అత్యవసర ఖర్చులు వంటి దీర్ఘకాలిక అవసరాలను కూడా తీర్చుకొనుటకు ఒక తెలివైన ప్రణాళిక.
- ⌘ దీని ద్వారా మనం క్రమంతప్పని పొదుపు, ఆదాయం సమకూర్చే పెట్టుబడులు, అత్యవసర పరిస్థితులు ఎదుర్కోవడం లాంటివి ఒక ప్రణాళికా బద్ధంగా చేస్తాము.

16) ఈ ఆర్థిక ప్రణాళిక ఖాతాదార్లకు ఏ విధంగా సహాయపడుతుంది?

- ⌘ ఈ ప్రణాళిక ఖాతాదార్లు తమ ఆర్థిక వనరులను సమర్థంగా నిర్వహించుకొనుటకు సహాయపడుతుంది
- ⌘ అలాగే మనకు ఆదాయాన్నిచ్చే పెట్టుబడులకు అవకాశాలు, నిర్వహణా ఖర్చుల యాజమాన్యం, ఒడిదుడుకుల నియంత్రణ వంటి విషయాలపై సరైన అవగాహనతో మన ఆర్థిక ప్రగతి లక్ష్యాలను సాధించుటకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

17) బ్యాంకులు ఏ విధమైన రుణాలు అందిస్తాయి?

- ⌘ బ్యాంకులు స్వల్ప కాలిక రుణాలు, దీర్ఘ కాలిక రుణాలు, ఓవర్ డ్రాఫ్టులు, వర్కింగ్ క్యాపిటల్ రుణాలు (వ్యాపార నిర్వహణా వ్యయానికి) మంజూరు చేస్తాయి.
- ⌘ వ్యవసాయం మరియు అనుబంధ కార్యక్రమాలు, వ్యాపార మరియు నిర్మాణ సంస్థల నిర్వహణ, గృహ నిర్మాణం, వినియోగ రుణాలు, పిల్లల చదువు లాంటి అనేక అవసరాలకు రుణాలు ఇస్తారు.

18) మనం బ్యాంకు రుణాలను ఎందుకు తిరిగి చెల్లించాలి?

- ⌘ బ్యాంకు తన వద్ద గల డిపాజిట్ దారుల డబ్బును రుణాలుగా మంజూరు చేస్తుంది. మనం తిరిగి చెల్లించక పోయినట్లైతే బ్యాంకు ఆర్థిక స్థితి బలహీనపడుతుంది. ఇది బ్యాంక్ తన డిపాజిట్ దారులకు వారి సొమ్మును చెల్లించే శక్తిని దెబ్బ తీస్తుంది. అప్పుడు బ్యాంక్ డిపాజిటర్లుగా మనమైనా నష్టపోతాం.
- ⌘ మనం రుణాలు చెల్లించనట్లైతే బ్యాంకు మన లాగా ఇతరులకు రుణాలిచ్చే శక్తిని కోల్పోతుంది.
- ⌘ మనం రుణాలు సకాలంలో చెల్లించనప్పుడు బ్యాంకు మనం రుణాలకు తనఖా పెట్టిన ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకొని చట్ట పరమైన చర్యల ద్వారా మన అప్పును వడ్డీతో సహా వసూలు చేసుకోవచ్చు.
- ⌘ ముఖ్యంగా మనం తీసుకున్న అప్పును మనం క్రమం తప్పక చెల్లిస్తేనే భవిష్యత్తులో మనకు బ్యాంకునుంచి మరిన్ని రుణాలు పొందే అవకాశం ఉంటుంది.

19) ఎస్.ఎల్.బి.సి (SLBC) అనగా ఏమి?

ఠ 'ఎస్.ఎల్.బి.సి.' అనగా "రాష్ట్ర స్థాయి బ్యాంకర్ల సమితి".

ఠ ఇది ఒక రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి ప్రణాళిక అమలుకు సంబంధించిన విషయాలలో ప్రభుత్వ శాఖలు మరియు బ్యాంకుల మధ్య అవసరమైన సమన్వయం చేకూర్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడిన ఒక రాష్ట్ర స్థాయి సమన్వయ సమితి.

ఠ దేశంలోని ప్రతి రాష్ట్రము లేక కేంద్ర పాలిత ప్రాంతానికి రిజర్వు బ్యాంకు వారిచే ప్రత్యేకించి నియమించబడిన ఒక బ్యాంకు ఈ రాష్ట్ర స్థాయి సమితికి సమన్వయ కర్తగా వ్యవహరిస్తుంది.

20) 'లీడ్ బ్యాంక్' అనగా ఏమి?

ఠ దేశంలోని ప్రతి జిల్లాకు అభివృద్ధి బాధ్యతలు చేపట్టుటకు రిజర్వు బ్యాంక్ వారు ప్రత్యేకించి ఒక వాణిజ్య బ్యాంకును 'లీడ్ బ్యాంక్' (మార్గ దర్శక బ్యాంక్) గా నియమించారు.

ఠ ఈ లీడ్ బ్యాంక్ సదరు జిల్లా సర్వతోముఖాభివృద్ధికి జిల్లాలోని అన్ని బ్యాంకులు మరియు ప్రభుత్వ సంస్థల మధ్య సమన్వయ కర్తగా పని చేస్తుంది.

21) బ్యాంకులలో ఫిర్యాదుల పరిష్కార వ్యవస్థ ఎలా ఉంటుంది?

ఠ బ్యాంకులు ఒక చక్కటి నియంత్రణ వ్యవస్థలో పని చేయు సంస్థలు. ప్రతి బ్యాంకులో ఒక ఫిర్యాదుల పరిష్కార అధికారి ఉంటారు. సదరు అధికారి వివరాలను ఆ బ్యాంక్ యొక్క అన్ని శాఖల్లో ప్రదర్శిస్తారు. మరియు ఆ బ్యాంక్ వెబ్సైట్లో పొందుపరుస్తారు.

ఠ ఏదైనా సమస్య వచ్చినపుడు ఖాతాదారు తన ఫిర్యాదును ఆ బ్యాంక్ సంబంధిత ఫిర్యాదుల పరిష్కార అధికారికి పంపవచ్చు. బ్యాంక్ చేసిన పరిష్కారం తనకు సంతృప్తికరంగా లేనపుడు ఖాతాదారు తన ఫిర్యాదును భారతీయ రిజర్వు బ్యాంక్ వారి 'బ్యాంకింగ్ అంబుడ్స్మన్' కు పంపవచ్చు.

ఆర్థిక సమీకృతము :-

1) మనం ఈ ఆర్థిక సమీకృత కార్యక్రమం ఎందుకు చేపట్టాలి?

ఠ భారత దేశ జనాభాలో ఇప్పటికీ బ్యాంకింగ్ సేవలకు నోచుకోని వారు చాలా మంది ఉన్నారు. ఇలాంటి వారందరికీ బ్యాంకింగ్ సదుపాయాలు అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు ప్రభుత్వం ఈ ఆర్థిక సమీకృత కార్యక్రమాన్ని 2005-06 సంవత్సరం నుంచి చేపడుతున్నది.

ఠ దేశంలోని అన్ని వర్గాల ప్రజలను బ్యాంకింగ్ పరిధిలోకి తీసుకురావడం వలన బ్యాంకులు ప్రజలకు ఆర్థికాభివృద్ధిని చేకూర్చే వ్యవసాయం, వ్యాపారం, పరిశ్రమలు వంటి పెట్టుబడులకు అవసరమైన అన్ని రకాల రుణ సౌకర్యాలు కల్పించి తద్వారా మన దేశ ప్రగతికి తోడ్పడగలవు.

2) 'ఆర్థిక సమీకృతము' అనగానేమి?

ఠ ఆర్థిక సమీకృతము అంటే ఇప్పటివరకు బ్యాంకింగ్ సౌకర్యాలు పొందలేని బలహీన వర్గాల మరియు అల్పాదాయ వర్గాల కుటుంబాలకు అతి తక్కువ ఖర్చుతో ప్రాథమిక ఆర్థిక పరమైన సేవలను అందించే కార్యక్రమం.

ఠ వీరి జీవనోపాధికి అవసరమైన కనీస రుణ సౌకర్యాన్ని సకాలంలో అందజేయడం కూడా ఈ పథకం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

3) ఆర్థిక సమీకృత కార్యక్రమానికి సవాళ్ళు ఏమిటి?

ఠ దీనికి అవసరమైన టెలికాం మరియు ఇతర సాంకేతిక సదుపాయాలు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి.

ఠ గ్రామీణ ప్రజల్లో ఆర్థిక అక్షరాస్యత చాలా తక్కువ.

ఠ బ్యాంకింగ్ కార్యకలాపాలకు అవసరమైన పత్రాలు అందుబాటులో లేకపోవచ్చు.

ఠ పథకం అమలుచేయు వారి వద్ద కేవలం పరిమితమైన సాంకేతిక సౌకర్యాలు.

ఠ బ్యాంకింగ్ సేవల మెరుగుదలకు కొన్ని ప్రాంతాల్లో స్థానికంగా తగినంత మద్దతు లేకపోవచ్చు.

జాతీయ ఆర్థిక సమీకృత ప్రణాళిక :-

1) "జాతీయ ఆర్థిక సమీకృత ప్రణాళిక" (NMFI) అనగా ఏమి?

అ బలహీన వర్గాలకు మరియు అల్పదాయ కుటుంబాలకు ప్రాథమిక బ్యాంకింగ్ సేవలు మరియు వారి జీవనోపాధికి తగినంత రుణ సౌకర్యం అందుబాటులోకి తెచ్చుటకు జాతీయ స్థాయిలో రూపొందించబడిన ఆర్థిక సమీకృత సాధనా కార్యక్రమమే ఈ "జాతీయ ఆర్థిక సమీకృత ప్రణాళిక"

2) ఇదివరకు అమలైన ఆర్థిక సమీకృత ప్రణాళిక కన్నా ఈ NMFI ఏ విధంగా భిన్నమైనది?

అ ఇప్పటివరకు అమలైన ప్రణాళికలో అన్ని గ్రామాలకు ఆర్థిక సేవలు అందించుటకు కృషి జరిగింది. NMFI ప్రణాళికలో దేశంలోని ప్రతి కుటుంబానికి బ్యాంకింగ్ సౌకర్యాలు కల్పించుటకు కృషి చేస్తారు.

అ ఈ నూతన ప్రణాళికలో ప్రతి లబ్ధిదారునికి బ్యాంకింగ్ సేవలు, భీమా సౌకర్యాలు మరియు పెన్షన్ పథకాలు ఒక సమగ్రమైన పద్ధతిలో అందుబాటులోకి తీసుకొస్తారు. లక్ష్య సాధనకై ఈ పథకం దృఢ సంకల్పంతో అమలు చేయబడుతుంది.

3) ఈ NMFI పథకం ఏ విధంగా అమలు చేయబడుతుంది?

అ ఈ ప్రణాళిక దేశంలోని ప్రతి కుటుంబానికి బ్యాంకింగ్ సేవలు అందజేసేలా ఒక నిర్ణీత కాల పథకంలా అమలు చేయబడుతుంది. లక్ష్య సాధనకు రూపొందించిన ఆరు ముఖ్య సూత్రాల ఆధారంగా ఈ పథకం రెండు దశలలో అమలవుతుంది. మొదటి దశ 15.08.2014 నుంచి 14.08.2015 వరకు మరియు రెండవ దశ 15.08.2015 నుంచి 14.08.2018 వరకు అమలవుతాయి.

4) మొదటి దశలో ఏ కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి?

a) అన్ని కుటుంబాలకు బ్యాంకింగ్ సౌకర్యాలు అందుబాటులోకి తేవడం.

b) ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతాలు మరియు రు.5000/- వరకు ఓవర్ డ్రాఫ్టు సౌకర్యం కల్పించడం

c) ఒక లక్ష రూపాయల వరకు ప్రమాద భీమాతో కూడిన 'రూపి' డెబిట్ కార్డును ప్రతి ఖాతాదారునికి జారీ చేయుట.

d) ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కార్యక్రమాలు నిర్వహించుట.

5) ఈ ప్రణాళిక రెండవ దశలో ఏ కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి?

a) ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతాలకు అనుబంధంగా ఇచ్చే ఓవర్ డ్రాఫ్టులకు 'క్రెడిట్ గ్యారంటీ ఫండ్' ఏర్పాటు చేయుట

b) సూక్ష్మ భీమా పథకాలు అమలు చేయుట

c) అసంఘటిత కార్మికులకు 'స్వావలంబన్' లాంటి పెన్షన్ పథకాలు అందుబాటులోకి తేవడం.

d) పర్యత ప్రాంతాలు, పెద్దపల్లెలు తెగల ప్రాంతాలు మరియు సమస్యాత్మక ప్రాంతాల్లో బ్యాంక్ ఖాతాల్లోని కుటుంబాలు మిగిలి ఉంటే అక్కడి విద్యార్థులతో సహా వారికి బ్యాంకింగ్ సేవలు అందించడం.

6) 'సబ్ సర్వీస్ ఏరియా' (SSA) అనగా ఏమి?

అ ఒకటి కన్నా ఎక్కువ గ్రామాలలో విస్తరించి, 1000 నుంచి 1500 కుటుంబాల వరకు ఉన్న ప్రాంతాన్ని ఒక 'సబ్ సర్వీస్ ఏరియా' (SSA) గా పరిగణిస్తారు. ఇలాంటి SSA లో ప్రతి కుటుంబానికి బ్యాంకింగ్ సేవలు అందించుటకు ఈ ప్రాంతంలోని ప్రతి గ్రామాన్ని దగ్గరలోని బ్యాంకు శాఖకు లీడ్ బ్యాంక్ పథకంలోని "సేవా ప్రాంతం" విధానంలో కేటాయిస్తారు.

7) ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతాలు ఏ అంశాలతో కూడి ఉంటాయి?

- అ ప్రారంభంలో నగదు డిపాజిట్ చేయనవసరం లేకుండా అంటే '0' నిల్వతో ఖాతాలు తెరుస్తారు.
- అ ఈ ఖాతాలలో కనీస మొత్తం నిల్వ ఉంచాల్సిన నిబంధన లేదు.
- అ ఈ ఖాతాదారులకు ఏటీఎం లేదా 'రూపీ' కార్డులు జారీ చేస్తారు.

8) కుటుంబాల స్థాయిలో ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతాలు తెరుచుటకు ఏమి కావాలి ?

అ ఇప్పటివరకు బ్యాంకు ఖాతా లేని ప్రతి కుటుంబానికి కనీసం ఒక ప్రాథమిక పొదుపు ఖాతాను సరళతరమైన గుర్తింపు (KYC-'మీ ఖాతాదారుని తెలుసుకోండి') విధానంలో ఏర్పాటు చేస్తారు.

9) ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతాలలో ఓవర్ డ్రాఫ్టు సౌకర్యం ఉంటుందా?

అ అవును. ఈ ఖాతాలలో కనీసం 6 నెలల పాటు సక్రమంగా లావాదేవీలు నడిపిన వారికి ఓవర్ డ్రాఫ్టు సౌకర్యం కల్పిస్తారు. ఈ ఓవర్ డ్రాఫ్టు సౌకర్యాన్ని రు.1000/- పరిమితితో ప్రారంభించి దీనిని సద్వినియోగం చేసుకుంటే క్రమేపీ రు.5000/- వరకు పెంచుతారు. ఈ విషయంలో మహిళా ఖాతాదార్లకు ప్రాధాన్యత ఇస్తారు.

10) ఈ ఖాతాల్లోని ఓవర్ డ్రాఫ్టులు బకాయిలైతే గ్యారంటీ ఉందా?

అ ఇలాంటి బకాయిల విషయంలో బ్యాంకులకు గ్యారంటీ ఇచ్చేందుకు జాతీయ క్రెడిట్ గ్యారంటీ కార్పొరేషన్ లో 1000 కోట్ల రూపాయల మూలనిధితో ఒక 'క్రెడిట్ గ్యారంటీ ఫండ్' ను త్వరలో ఏర్పాటు చేయుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సంకల్పించింది.

11) ఖాతాలు తెరిచే ప్రక్రియను ఏ విధంగా చేపడతారు?

అ ఈ ప్రక్రియను ప్రత్యేకమైన క్యాంపులు నిర్వహించడం ద్వారా చేపడతారు. ప్రభుత్వ అధికారులు, బ్యాంకు అధికారులు మరియు బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్ల సమన్వయంతో ఈ క్యాంపులలో అర్హులైన వారందరికీ ఖాతాలు తెరుస్తారు.

12) ఈ ప్రత్యేకమైన క్యాంపులలో ఇతర కార్యక్రమాలవైనా చేపట్టవలసి ఉంటుందా?

ఠ బ్యాంకు ఖాతాలతో ఉపయోగాలు, బ్యాంకులు అందించే రుణ సౌకర్యాలు, ఏటీఎం/రూపీ కార్డు వినియోగించు విధానం, సకాలంలో రుణ చెల్లింపుల వలన ప్రయోజనాలు వంటి అనేక విషయాలను ఈ క్యాంపులలో ఖాతాదార్లకు తెలియజేయుటకు 'ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కార్యక్రమాలు' చేపట్టాలి.

13) మైక్రో ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ (సూక్ష్మ భీమా) అనగా ఏమి?

ఠ సూక్ష్మ భీమా పాలసీ ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కుటుంబాల వారికి తక్కువ ప్రీమియంతో భీమా రక్షణ కల్పిస్తుంది.

ఠ సాధారణ భీమా గాను, జీవిత భీమా గాను లభ్యమయ్యే ఈ పాలసీతో గరిష్టంగా రు.50,000/- వరకు భీమా రక్షణ ఉంటుంది.

14) ఈ సూక్ష్మ భీమా పాలసీలు ఏ సంస్థల ద్వారా లభిస్తాయి?

ఠ జీవిత భీమా సంస్థలు మరియు సాధారణ భీమా సంస్థలు ఈ పాలసీలను అందిస్తాయి.

ఠ ఈ పాలసీలను విక్రయించుటకు భీమా సంస్థలు క్రింద తెల్పిన వారిని ఏజెంట్లుగా నియమించవచ్చు:

- సూక్ష్మ రుణ సంస్థలు
- ప్రభుత్వేతర సంస్థలు
- స్వయం సహాయ సంఘాలు
- బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లు

15) "ఎన్.పీ.ఎస్." - (స్వావలంబన్) అనగా ఏమి?

ఠ "స్వావలంబన్" అంటే ఒక జాతీయ పెన్షన్ పథకం. ఇది 26.09.2010 తేదీన ప్రారంభించబడినది.

ఠ ఈ పథకం అసంఘటిత కార్మికులు వృద్ధాప్యంలో పెన్షన్ పొందుటకై స్వచ్ఛందంగా పొదుపు చేయునట్లు ప్రోత్సహించుటకు ఉద్దేశించినది.

16) ఈ "ఎన్.పీ.ఎస్." - (స్వావలంబన్) పథకంలో ఎవరు చేరవచ్చు?

అసంఘటిత కార్మికులైన భారతీయ పౌరులవరైనా క్రింద తెల్పిన షరతులకు లోబడి ఈ పెన్షన్ పథకంలో చేరవచ్చు:

- పెన్షన్ పథకానికి దరఖాస్తు చేయునాటికి 18-60 సంవత్సరముల మధ్య వయస్కులై ఉండాలి.
- అభ్యర్థి వివరాల నమోదు ప్రక్రియను తగిన పత్రాలతో పూర్తి చేయాలి.
- దరఖాస్తుదారు ఎంప్లాయిస్ ప్రావిడెంట్ ఫండ్, కోల్ మైన్స్ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ లాంటి ఇతర సాంఘిక భద్రతా పథకాల్లో సభ్యుడై ఉండరాదు.

17) ఈ 'స్వావలంబన్' పథకం వలన ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

ఱ జాతీయ పెన్షన్ పథకంలో తెరవబడే ఈ ఖాతాలలో సాలుసరి రు.1000/- నుంచి రు.12000/- వరకు పొదుపు ఉన్న ప్రతి ఖాతాకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి రు.1000/- చొప్పున ఐదు సంవత్సరముల వరకు జమ చేస్తుంది.

ఱ ఖాతాదార్లకు వృద్ధాప్యంలో వచ్చే పెన్షన్ ఆసరాగా ఉంటుంది.

18) ఈ 'జాతీయ ఆర్థిక సమీకృత ప్రణాళిక' కార్యక్రమానికి సవాళ్ళు ఏమిటి?

a) ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించుటకు మంచి శిక్షకులైన ప్రతినిధులు తగినంతగా లేకపోవుట

b) ప్రజలలో ఆర్థిక అక్షరాస్యత మరియు అవగాహన తక్కువ స్థాయిలో ఉండుట

c) మారుమూల ప్రాంతాలలో టెలికాం వ్యవస్థ లాంటి సాంకేతిక సదుపాయాలు లేకపోవుట

బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లు (వ్యాపార ప్రతినిధులు)

1) బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్ (బి.సి.) అనగా ఏమి?

- ౧ బ్యాంకులు తమ శాఖలు లేని గ్రామాలలో బ్యాంకింగ్ సేవలు అందించుటకు తమ తరపున అధికారికంగా నియమించిన ప్రతినిధులే ఈ బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లు (బి.సి.లు).
- ౧ వివిధ బ్యాంకులు తక్కువ ఖర్చుతో పరిమిత స్థాయిలో బ్యాంకింగ్ సేవలు అందిస్తూ ఎక్కువ ప్రాంతాలకు తమ కార్యకలాపాలు విస్తరించుకొనుటకు ఈ బి.సి.లు తోడ్పడతారు.

2) బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లు నిర్వహించాల్సిన విధులు ఏమిటి?

బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లు నిర్వహించడానికి అనుమతించబడిన కార్యకలాపాలు -

- a) ఖాతాదార్లు, రుణ గ్రహీతల గుర్తింపు మరియు వివరాల సేకరణ
- b) చిన్న మొత్తాలలో డిపాజిట్ల సేకరణ మరియు రుణ వితరణ
- c) రుణ వాయిదాల వసూళ్లు
- d) సూక్ష్మ భీమా పాలసీలు/మ్యూచువల్ ఫండ్ల విక్రయం మరియు పెన్షన్ పథకాల ఖాతాలు ప్రోత్సహించుట
- e) చిన్న మొత్తాలలో జమలు, చెల్లింపులు చేపట్టుట
- f) ప్రజలకు పొదుపు ఖాతాలు, రుణ సౌకర్యాలు, ఆర్థిక ప్రణాళిక వంటి అంశాలపై సరైన అవగాహన కల్పించడం.

3) ఈ వ్యాపార ప్రతినిధులు (బి.సి.లు) అందించే సేవలు ఏమిటి?

- a) ప్రాథమిక పొదుపు బ్యాంక్ ఖాతాలు
- b) తక్కువ స్థాయి కనీస నిల్వతో కాలపరిమితి డిపాజిట్లు మరియు రికరింగ్ (ఆవృత) డిపాజిట్లు
- c) బి.సి. ఖాతాదారులెవరికైనా నగదు బదిలీ చేసే సదుపాయం
- d) సూక్ష్మ రుణాల సౌకర్యం కల్పించడం
- e) సాధారణ భీమా పాలసీల విక్రయం

4) వ్యాపార ప్రతినిధులు (బి.సి.లు) గా వ్యవహరించుటకు ఎవరు అర్హులు?

- a) ప్రభుత్వేతర స్వచ్ఛంద సంస్థలు
- b) సొసైటీల చట్ట ప్రకారం నమోదైన సూక్ష్మ రుణ సంస్థలు
- c) MACS మరియు సహకార సంఘాల చట్టాలలో నమోదైన సొసైటీలు
- d) సెక్షన్ 25 కంపెనీలు మరియు తపాలా కార్యాలయాలు

- e) రిటైరైన బ్యాంకు ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మరియు మిలిటరీ ఉద్యోగులు.
- f) కిరాణా షాపులు/మందుల షాపులు/చౌక దుకాణాలు/పెట్రోల్ పంపుల యజమానులు
- g) PCO (పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీస్) ఆపరేటర్లు
- h) ప్రభుత్వ చిన్న మొత్తాల పొదుపు సంస్థల ఏజెంట్లు
- i) సమర్థవంతంగా నడుస్తున్న స్వయం సహాయ సంఘాల ప్రతినిధులు
- j) CSC లు (కామన్ సర్వీస్ సెంటర్ల) యజమానులు

5) నాన్ బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్స్ కంపెనీలను (NBFC లు) బి.సి.లు గా నియమించవచ్చా?

NBFC లలో డిపాజిట్లు సేకరించని కంపెనీలను (NBFC-ND) ఈ క్రింది షరతులకు లోబడి బి.సి.లు గా నియమించుటకు రిజర్వు బ్యాంకు వారు ఇటీవల అనుమతించారు :

- a) బ్యాంకు నిధులు మరియు బి.సి. గా నియమించబడిన NBFC-ND యొక్క నిధులు మిళితం కాకూడదు.
- b) బ్యాంకు మరియు NBFC-ND ల మధ్య ఎలాంటి వివాదాలు ఉత్పన్నమైనా వాటి పూర్తి పరిష్కారానికి వీలుండేలా ఇరువూరి మధ్య ఒక ప్రత్యేకమైన ఒప్పందం ఏర్పాటు చేసుకోవాలి
- c) ఈ కంపెనీలు తమ స్వంత ఖాతాదార్లకు మాత్రమే బ్యాంకింగ్ సేవలందించడం లాంటి అనుచిత విధానాలు అమలు చేయడం, అందువలన బ్యాంకింగ్ సేవలకు ఆటంకం లాంటివి జరగకుండా బ్యాంకులు జాగ్రత్త వహించాలి.

6) బ్యాంక్ శాఖ నుంచి బి.సి.లు గాని వారి సబ్ ఏజెంట్లు గాని ఎంత దూరంలో ఉండాలి ?

౧) రిజర్వు బ్యాంక్ నిబంధనల ప్రకారం బి.సి.లు గాని వారి సబ్ ఏజెంట్లు గాని నిర్వహించే కార్యకలాపాలపై బ్యాంకులకు తగినంత పర్యవేక్షణ ఉండేందుకు వీరు సంబంధిత బ్యాంక్ శాఖ నుంచి గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో ఐతే 30 కి.మీ. లోపు మరియు నగర ప్రాంతాలలో ఐతే 5 కి.మీ. లోపు పని చేయాలి.

౨) అయితే ప్రస్తుతం రిజర్వు బ్యాంక్ వారు బి.సి.లు గాని వారి సబ్ ఏజెంట్లు గాని బ్యాంకులకు ఎంత దూరంలో పని చేయాలనే ఈ నిబంధనను తొలగించారు.

7) బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లకు రెమ్యూనరేషన్ ఎంత చెల్లిస్తారు?

౧) బి.సి. లకు ప్రతి నెలా చెల్లించే స్థిరమైన రెమ్యూనరేషన్ తో పాటు వ్యాపార లావాదేవీలను బట్టి కమిషన్ కూడా చెల్లిస్తారు.

8) బి.సి. లు నిర్వహించు విధానంలో ఖాతాదార్లు తమ ఖాతాల్లో బ్యాంకింగ్ సేవలు ఎలా పొందాలి?

ఠ ఖాతాదార్లు బి.సి. ఏజెంట్ల ద్వారా గాని (లేదా) బి.సి.లు ఏర్పాటు చేసిన సేవా కేంద్రాలు, సూక్ష్మ శాఖలు, కియోస్క్ ల వంటి కేంద్రాల ద్వారా తమ ఖాతాల్లో బ్యాంకింగ్ లావాదేవీలు చేయవచ్చు.

9) ఈ బి.సి. లు ఏ విధంగా పని చేస్తారు?

ఠ ఈ బి.సి. లు ICT కి అనుసంధానమైన ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, స్మార్ట్ కార్డ్ ఆధారిత పరికరాలు, మొబైల్ ఫోన్లు మొదలైన ఉపకరణాలను వాడటం ద్వారా బ్యాంకింగ్ సేవలు అందిస్తారు.

10) బి.సి. వద్ద డిపాజిట్ చేస్తే మన సొమ్ము సురక్షితంగా ఉంటుందా?

ఠ బ్యాంకు శాఖ మనకు దూరంగా ఉన్నందున మన ఊరిలోనే బ్యాంకింగ్ సేవలందించుటకు ఈ 'బి.సి.' అను వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయబడింది.

ఠ బి.సి. వద్ద సొమ్ము పొదుపు చేయడం బ్యాంకులో దాచుకోవడంతో సమానం.

ఠ మన లావాదేవీలు బి.సి. వద్ద ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ద్వారా నిర్వహించబడి ఎప్పటికప్పుడు బ్యాంకు రికార్డులలో వాస్తవ రీతిలో నమోదవుతాయి.

ఠ బి.సి. వద్ద జరిపిన జమలు, చెల్లింపులకు బ్యాంకు తరపున రసీదులు ఇచ్చుట వలన ఖాతాదార్లు వెంటనే తమ లావాదేవీలను తనిఖీ చేసుకోవచ్చు.

ఠ మరియు బి.సి. వద్ద మనం జరుపు లావాదేవీలు బయోమెట్రిక్ ఆనవాళ్ళు లేదా 'పిన్' నంబరు ఆధారంగా జరుగుతాయి కనుక ఇతరులెవ్వరూ మన ఖాతాల్లో లావాదేవీలు చేయలేరు.

ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ (డి.బి.టి.)

1) D.B.T. పథకం అంటే ఏమిటి?

౧ డి.బి.టి. అంటే ప్రజలకు ప్రభుత్వం వివిధ పథకాల ద్వారా అందించే సబ్సిడీలు లేదా రాయితీలను అర్హులైన లబ్ధిదారుల బ్యాంకు ఖాతాల్లో నేరుగా జమ చేసే పథకం.

౨ లబ్ధిదారుల బ్యాంకు ఖాతాలకు వారి యొక్క 'ఆధార్' కార్డు నంబరును అనుసంధానం చేసి దాని గుర్తింపు ద్వారా అర్హులైన లబ్ధిదారుల ఖాతాల్లో మాత్రమే రాయితీలు జమ చేస్తారు.

2) డి.బి.టి. పథకం అమలు చేయుటలో బ్యాంకుల పాత్ర ఏమిటి?

ఈ పథకం సజావుగా అమలు చేయుటకు బ్యాంకులు క్రింద తెల్పిన పనులు చేపట్టాలి :

- ప్రతి లబ్ధిదారునికి ఒక బ్యాంకు ఖాతా ఏర్పాటయ్యేలా ప్రభుత్వ విభాగాలకు సహకరించడం.
- ఖాతాలు ఉన్న లబ్ధిదారులందరికీ ఏటీఎం/డెబిట్ కార్డులు జారీ చేయడం.
- ప్రతి బ్యాంకు ఖాతాకు 'ఆధార్' నంబరును అనుసంధానం చేయడం.
- ఖాతాదార్లు బ్యాంకు శాఖలు, ఏటీఎంలు, బీసీ ఏజెంట్లు, కియోస్క్ ల వంటి వివిధ సేవా కేంద్రాల ద్వారా సొమ్ము తీసుకొనుటకు అవసరమైన సాంకేతిక వనరులు ఏర్పాటు చేయడం.
- సంబంధిత ప్రభుత్వ విభాగాలు బ్యాంకులకు అందించిన చెల్లింపుల వివరాల ఆధారంగా మాత్రమే లబ్ధిదారుల ఖాతాలకు రాయితీలు బదిలీ చేయాలి.
- ఈ పథకం భాగస్వాములైన ప్రభుత్వ విభాగాలు, భారత విశిష్ట గుర్తింపు ప్రాధికార సంస్థ (UIDAI) మరియు భారత జాతీయ చెల్లింపుల సంస్థ (NPCI) లతో బ్యాంకులు సమన్వయంతో పని చేయాలి.

3) ఈ డి.బి.టి. పథకం వెబ్సైట్ ను బ్యాంకు శాఖలు ఎలా ఉపయోగించుకోవచ్చు.

౧ బ్యాంకు శాఖలు, లీడ్ డిస్ట్రిక్ట్ మేనేజర్లు <http://10.4.241.103:1357/Login.aspx> అడ్రసులో డి.బి.టి. పోర్టల్ చూడవచ్చు.

౨ ఈ పోర్టల్ లో 'ఆధార్' సీడింగ్ పురోగతిని, NPCI లో మ్యాపింగ్ పరిస్థితిని తెలుసుకొని పెండింగ్ ఖాతాలను ధృవీకరించవచ్చు.

4) "ఎలక్ట్రానిక్ టెనిఫిట్ ట్రాన్స్ఫర్" అనగా ఏమి?

౧ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ, సామాజిక భద్రతా పంచు వంటి ప్రభుత్వ పథకాల లబ్ధిదారులకు బ్యాంకు ఖాతాలు తెరిచి, వారికి ప్రభుత్వం విడుదల చేసే సహాయాన్ని 'ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ' విధానంలో నేరుగా వారి ఖాతాల్లోకి జమ చేయు పథకం.

విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య ('ఆధార్' కార్డు)

1) 'ఆధార్' అనగా ఏమి?

ఠ 'ఆధార్' అనగా పన్నెండు అంకెలతో కూడిన ఒక విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య.

ఠ దీనిని 'భారత విశిష్ట గుర్తింపు ప్రాధికార సంస్థ' (UIDAI) గాని (లేదా) 'జాతీయ జనాభా రిజిస్టరు' గాని మన దేశ పౌరులకు జారీ చేస్తాయి.

2) 'ఆధార్' సహిత బ్యాంక్ ఖాతా అంటే ఏమిటి?

ఠ ఖాతాదారు యొక్క 'ఆధార్' నంబరు అనుసంధానం చేయబడిన బ్యాంకు ఖాతా.

3) ఇదివరకే ఉన్న బ్యాంక్ ఖాతాకు 'ఆధార్' నంబరు అనుసంధానం చేయవచ్చా?

ఠ అవును. ఖాతాదార్లు తమకు ఖాతా ఉన్న శాఖలో సేవింగ్స్, కరెంట్ అకౌంట్ (లేదా) ప్రాథమిక బ్యాంక్ ఖాతాల్లో దేనికైనా, తమ వివరాలు నిర్ధారించుకున్న పిదప 'ఆధార్' నంబరును అనుసంధానం చేసుకోవచ్చు.

ఠ దీనికై ఒక విన్నపాన్ని మరియు 'ఆధార్' కార్డు కాపీని బ్యాంకుకు ఇవ్వాలి. 'ఆధార్' కార్డు ఒరిజినల్ ను తనిఖీ నిమిత్తం చూపాలి.

4) 'ఆధార్ పేమెంట్ బ్రిడ్జి సిస్టమ్' అనగా ఏమి?

ఠ ఇది భారత జాతీయ చెల్లింపుల సంస్థ (NPCI) వారు ఏర్పాటు చేసిన ఒక చెల్లింపుల వ్యవస్థ.

ఠ ఇది వివిధ బ్యాంకుల్లోని 'ఆధార్' అనుసంధానిత ఖాతాల మధ్య లావాదేవీలు జరుపుటకు వీలు కల్పిస్తుంది.

5) 'ఆధార్ ఎనేబుల్డ్ పేమెంట్ సిస్టమ్' (AEPS) అనగా ఏమి?

ఠ AEPS అనే వ్యవస్థ 'ఆధార్' అనుసంధానిత బ్యాంకు ఖాతాల్లో UIDAI రూపొందించిన - బయోమెట్రిక్ ఆనవాళ్లతో ఖాతాదార్లను గుర్తించు పద్ధతి - ఆధారంగా వివిధ రకాల లావాదేవీలకు వీలు కల్పిస్తుంది.

6) ఒక 'ఆధార్' నంబరును ఎన్ని బ్యాంకు ఖాతాలకు అనుసంధానం చేయవచ్చు?

ఠ ఒక 'ఆధార్' నంబరును ఒక బ్యాంక్ ఖాతాకు మాత్రమే అనుసంధానం చేయవచ్చు.

7) ఒక ఖాతాదారు తన ఆధార్ నంబరును ఒకటి కన్నా ఎక్కువ బ్యాంకుల్లోని తన ఖాతాలకు అనుసంధానం చేసుకోవచ్చా?

ఐ అవును. అయితే వాటిలో చివరగా 'ఆధార్' అనుసంధానం చేయబడిన బ్యాంకు ఖాతాలోనే ప్రభుత్వ రాయితీలు జమ అవుతాయి. కావున ఖాతాదార్లు ఏదైనా ఒక బ్యాంకులో ఒక ఖాతాకు మాత్రమే తమ 'ఆధార్' నంబరును అనుసంధానం చేసుకోవాలని సూచిస్తున్నాము.

8) బ్యాంకు ఖాతాకు 'ఆధార్' నంబరు అనుసంధానం చేయుటవలన ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

ఐ వివిధ ప్రభుత్వ పథకాల ద్వారా వచ్చే రాయితీలు, ఇతర ప్రయోజనాలు, వంటగ్యాస్/కిరోసిన్ సబ్సిడీ లాంటివి 'ఆధార్' నంబరు ద్వారా లబ్ధిదారుల గుర్తింపు ననుసరించే వారి బ్యాంకు ఖాతాలకు నేరుగా జమ అవుతాయి.

ఐ ఈ 'ఆధార్' అనుసంధానిత బ్యాంక్ ఖాతా ద్వారా ఇతర బ్యాంకుల్లోని ఖాతాలతో కూడా లావాదేవీలు జరుపవచ్చు.

ఐ 'ఆధార్' నంబరున్న ఖాతాదారు e-KYC ని కూడా ఉపయోగించవచ్చు.

ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కేంద్రాలు

- 1) ఆర్థిక సమీకృత కార్యక్రమములో ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కేంద్రాల పాత్ర ఏమిటి?
 - ఱ ఈ కేంద్రాల ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ప్రజలకు ఆర్థిక పరమైన విషయాల్లో సరైన అవగాహన కల్పించుట. కుటుంబ ఆదాయ వ్యయాలపై నియంత్రణ, పొదుపు, రుణాల సద్వినియోగం మరియు సకాలంలో చెల్లింపులు వంటి అనేక ఆర్థిక అంశాలపై పూర్తి అవగాహన కల్పించి తెలివైన మార్గంలో నడిపించుట.
- 2) ఈ కేంద్రాల నిర్వహణ, వాటి విశ్వసనీయత ఎలా ఉంటుంది?
 - ఱ ఆర్థిక యాజమాన్యంపై దిశా నిర్దేశం అవసరమైన వారికి సహాయం అందించుటకు ఈ ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కేంద్రాలు స్థాపించబడ్డాయి.
 - ఱ ఈ కేంద్రాలు అందించే సేవలకు ఎటువంటి రుసుము లేదు.
 - ఱ ఈ కేంద్రాలను బ్యాంకులు మరియు ఆర్థిక సంస్థల తరపున అనుభవజ్ఞులైన రిటైర్డ్ బ్యాంకు ఉద్యోగులు కూడా నడుపుచున్నారు.
- 3) ఈ కేంద్రాల్లో అవగాహనా కార్యక్రమాలకు ఎలా హాజరు కావచ్చు?
 - ఱ ఖాతాదారు ఈ కేంద్రానికి వెళ్ళి కౌన్సెలింగ్ ఫారం నింపి తర్వాత కౌన్సెలర్ ఏదైనా పత్రాలు సూచిస్తే వాటిని సమర్పించాలి.
 - ఱ సాధారణంగా మనం కేంద్రానికి వెళ్ళిన సమయంలో అప్పటికప్పుడే కౌన్సెలింగ్ చేస్తారు. (లేదా) కౌన్సెలర్ మనకు అవగాహన కల్పించుటకు ఒక తేదీ, సమయం కేటాయిస్తారు.
- 4) కౌన్సెలింగ్ కార్యక్రమం ఎలా జరుగుతుంది?
 - ఱ ఈ కార్యక్రమంలో కౌన్సెలర్ మీ ఆర్థిక స్థితిగతులను క్షుణ్ణంగా విశ్లేషించి, అభివృద్ధికి అవసరమైన సలహాలిచ్చి, సమస్యలకు పరిష్కారాలు సూచిస్తారు. మీ పరిస్థితులను సరించి తగిన ప్రోత్సాహాన్నిస్తారు.
- 5) ఈ ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కార్యక్రమం వలన ప్రయోజనాలేమిటి?
 - ఱ ఈ కార్యక్రమం ఖాతాదారుకు ఆర్థిక విషయాలపై సరైన అవగాహన కల్పించి తన అభివృద్ధికి అనువైన ఆర్థిక ప్రణాళిక తయారు చేసుకొనుటకు దోహదపడుతుంది.
 - ఱ ఖాతాదారు రుణ సౌకర్యం పొందాలనుకుంటే కౌన్సెలర్ సంబంధిత బ్యాంకును సంప్రదించి ప్రతిపాదిత రుణం బ్యాంకు నిబంధనల అనుసారం ఉన్నట్లయితే దానిని ఏర్పాటు చేసే వీలు కూడా ఉంటుంది.

6) ఈ ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కార్యక్రమాలకు ఏదైనా రుసుము చెల్లించాలా?

ఐ ఈ కార్యక్రమాలు పూర్తిగా ఉచితం.

7) ఈ కేంద్రంలో కౌన్సెలింగ్ గోప్యంగా ఉంటుందా?

ఐ అవును. కౌన్సెలర్ ఖాతాదారుకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయాలను ఇతరులెవరికీ తెలియనివ్వరు.

8) ఈ ఆర్థిక అక్షరాస్యతా కేంద్రాలు రుణాలు మంజూరు చేస్తాయా?

ఐ లేదు. ఈ కేంద్రాలు కేవలం ఆర్థిక అభివృద్ధిపై అవగాహన మాత్రమే కల్పిస్తాయి.

9) కాల్ సెంటర్లు రుణ వాయిదాలు సేకరించి బ్యాంకులకు బదిలీ చేస్తాయా?

ఐ లేదు.

బిజినెస్ కరెస్పాండెంట్లకు సూచనలు

చేయవలసినవి :-

- ఠ ప్రతి ఖాతాదారునితో మర్యాదపూర్వకంగా వ్యవహరించాలి.
- ఠ బ్యాంక్ మేనేజరుతో స్నేహపూర్వక సంబంధాలు కలిగియుండాలి.
- ఠ నగదుతో పాటు బ్యాంకుకు వెళ్ళునపుడుగాని బ్యాంకు నుంచి వచ్చునపుడుగాని తన రక్షణకు జాగ్రత్త వహించాలి.
- ఠ రోజువారీ జమలు, చెల్లింపుల ప్రక్రియను బ్యాంకు నిబంధనల ప్రకారం ప్రతి రోజు పూర్తి చేయాలి.
- ఠ నగదు పుస్తకాలు మరియు లావాదేవీల రసీదులను జాగ్రత్తగా భద్రపరచాలి.
- ఠ బ్యాంకు లావాదేవీల (కార్యకలాపాల) నిబంధనావళిని క్షుణ్ణంగా చదివి సందేహాలు నివృత్తి చేసుకోవాలి.
- ఠ బ్యాంకు శాఖలో గాని లేదా ఆర్థిక సేవా కేంద్రంలో గాని ఏదైనా సమస్య ఉన్నట్లయితే పర్యవేక్షక అధికారికి వెంటనే తెలియజేయాలి.
- ఠ మీరు నిర్వహించే బ్యాంకు సేవా కేంద్రాన్ని ఎల్లప్పుడూ సురక్షితంగా, పరిశుభ్రంగా, బ్యాంకింగ్ లావాదేవీలకు అనువుగా ఉంచాలి.

చేయకూడనివి :-

- ఠ ఖాతాదారులకు సేవ చేయుటలో కుల మతాలు, రాజకీయ వర్గాలు, కుటుంబ విభేదాలు, సామాజిక స్థితిగతులు, వ్యక్తిగత స్నేహం ప్రాతిపదికన తారతమ్యాలు చూపరాదు.
- ఠ ఖాతాదారులు చేసే లావాదేవీలకు గాని లేదా వారికి అవసరమగు సహాయం చేయుటకు గాని ఎటువంటి రుసుము వసూలు చేయరాదు.
- ఠ ఖాతాదారులకు చేయు వివిధ రకాల సేవలకు ప్రతిఫలంగా వారినుంచి ఎలాంటి ప్రయోజనాన్ని ఆశించరాదు. అందులకై వారిని బాధించరాదు.
- ఠ ఖాతాదారులకు మీరు ప్రత్యేకమైన మేలు చేస్తున్నారన్న అభిప్రాయం కలిగించకండి. మీ కర్తవ్యాన్ని మీరు నిర్వర్తిస్తున్నారని భావించండి.
- ఠ అనధికారికంగా (నిబంధనానుసారం నమోదు కాని) రుణాలు పొందడం కాని, రుణ పంపిణీ కాని ప్రోత్సహించకండి.
- ఠ ఖాతాదారుల ఆర్థిక లావాదేవీల వివరాలను ఇతరులెవ్వరికీ తెలియజేయకండి.

- ౧ నగదు జమ కాని, చెల్లింపు కాని వాస్తవ ప్రక్రియ జరిగేంతవరకు మీ ఆర్థిక సేవా కేంద్రంలో లావాదేవీని పూర్తి చేసి నమోదు చేయవద్దు.
- ౨ మీ స్వంత ధనాన్ని బ్యాంకు లావాదేవీలకు మరియు ఖాతాదారులకు సంబంధించిన సొమ్ముతో మిళితం చేయవద్దు.
- ౩ పెద్ద మొత్తాల్లో ధనాన్ని ఎక్కువ కాలం మీ వద్ద ఉంచకండి.
- ౪ నగదు గాని బ్యాంకింగ్ పరికరాలను గాని రక్షణ లేని ప్రదేశాలలో ఉంచకండి.
- ౫ ఖాతాదార్లకు సంబంధించిన బ్యాంక్ కార్డులు గాని, బ్యాంక్ లావాదేవీల ప్రతులు గాని మీ దగ్గర ఉంచకండి.